

містами обласного підпорядкування в Україні. Цікаво також зазначити, що усунення двовладдя на районному рівні в Україні шляхом ліквідації райдержадміністрацій пропонував ще у 2011 р. проф. П. Любченко [5].

Література

1. У Украины могут быть проблемы с польской моделью децентрализации, – Квасьневский // Хвиля – 18.09.2015 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://hvylya.net/news/digest/u-ukrainyi-mogut-byit-problemyi-s-polskoy-modelyu-detsentralizatsii-kvasnevskiy.html>

2. Белкін Л. Зміни до Конституції України щодо децентралізації: шляхи до компромісу / Л. Белкін // Юридична газета. – 06.10.2015. – № 40 (486). – С. 13-16.

3. О местных органах самоуправления: Закон Республики Польша [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://municipalkg.narod.ru/interlaw/gmina.htm>

4. О местном самоуправлении повят: Закон Республики Польша [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://municipalkg.narod.ru/interlaw/povyt.htm>

5. Любченко П. Конституційні основи реформування місцевого самоврядування в Україні / П. Любченко / Юридичний вісник. – 2011. – № 3. – С. 59-64.

УДК 342.922(043.2)

Гончарук С. Т., к.ю.н., професор,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ОЗНАКИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗА НОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

В новому законі «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року така служба визначається як публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави, зокрема щодо: 1) аналізу державної політики на загальнодержавному, галузевому та регіональному рівнях та підготовки пропозицій стосовно її формування, у тому числі розроблення та проведення експертизи проектів програм, концепцій, стратегій, проектів законів та інших нормативно-правових актів, проектів міжнародних договорів; 2) забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих і регіональних програм, виконання законів та інших нормативно-правових актів; 3) забезпечення надання доступних і якісних адміністративних послуг; 4) здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства; 5) управління державними фінансовими ресурсами,

майном та контролю за їх використанням; б) управління персоналом державних органів; 7) реалізації інших повноважень державного органу, визначених законодавством.

В цьому визначенні дається глибше розуміння поняття державної служби порівняно з попереднім аналогічним законом. Вона розглядається як професійна діяльність щодо виконання завдань і функцій держави та доповнюється ознаками публічності і політичної неупередженості, а також ширше трактується її призначення та зміст. Зокрема, державна служба як офіційна діяльність від імені держави, що здійснюється в загальносуспільних, публічних інтересах або ж в інтересах певної регіональної спільноти чи територіальної громади, завжди є різновидом публічної служби. Поняття публічної служби, як відомо, вперше законодавчо визначено у ст. 3 Кодексу адміністративного судочинства України, а саме: це діяльність на державних політичних посадах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, дипломатична служба, інша державна служба, служба в органах АРК, органах місцевого самоврядування. З даного визначення витікає, що основними видами публічної служби є: а) служба на державних політичних посадах; б) державна служба; в) служба в органах місцевого самоврядування.

Ознака професіоналізму державної служби є невід'ємною для цього виду державної діяльності. Вона завжди вказувалась у законодавчому визначенні поняття державної служби. Цю ознаку можна інтерпретувати двояко: а) як трудову професію, тобто діяльність особи на посадах державної служби, якою ця особа в своєму житті займається тривалий час; б) як здійснення державно-службових обов'язків компетентно, якісно, на належному професійному рівні.

Політична неупередженість державної служби інтерпретується ст. 10 нового закону, де зазначається, що державний службовець повинен неупереджено виконувати законні накази, розпорядження чи доручення керівників незалежно від їх партійної належності та своїх політичних переконань. Він немає права демонструвати свої політичні погляди та вчиняти інші дії чи бездіяльність, що у будь-який спосіб можуть засвідчити його особливе ставлення до певних політичних партій і негативно вплинути на імідж державного органу та довіру до влади або становити загрозу для конституційного ладу, територіальної цілісності і національної безпеки, а також для здоров'я та прав і свобод інших людей. Державні службовці не мають права обіймати посади в керівних органах політичних партій, залучати, використовуючи своє службове становище, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, працівників бюджетної сфери та інших осіб до участі у передвиборній агітації, акціях та заходах, що організовуються політичними партіями, а також у будь-який інший спосіб використовувати своє службове

становище в політичних цілях. Якщо державний службовець займає посаду державної служби категорії «А», то він не може бути членом політичної партії. На час такої служби він повинен зупинити своє членство в політичній партії. Крім того, такий службовець не може суміщати свою службу із статусом депутата місцевої ради. Поміж іншого, державні службовці не мають права організовувати і брати участь у страйках та агітації, крім випадків, коли вони у визначеному законом порядку беруть участь у виборчому процесі.

Практичне виконання завдань і функцій держави також трактується в новому законі розширено. Передусім законодавець вперше закріплює для державних службовців необхідність не лише виконання законів, завдань і функцій держави, але й діяльність щодо формування державної політики, яка в подальшому може бути закріплена в законодавстві. Таке формування має здійснюватися шляхом аналізу державної політики на загальнодержавному, галузевому і регіональному рівнях та підготовки пропозицій стосовно її формування, у тому числі розроблення та проведення експертизи проектів програм, концепцій, стратегій, проектів законів та інших нормативно-правових актів, а також проектів міжнародних договорів. Іншою складовою, найбільш важливою для державної служби, є необхідність забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих і регіональних програм, виконання законів та інших нормативно-правових актів. Крім безпосередньої реалізації визначених законом повноважень певного державного органу практичне виконання завдань і функцій держави здійснюється також шляхом забезпечення надання доступних і якісних адміністративних послуг, здійсненням державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства, а також шляхом управління державними фінансовими ресурсами, майном та забезпеченням контролю за їх використанням. До функцій державної служби, які в сукупності формують її зміст, безперечно, слід відносити і діяльність по управлінню персоналом державних органів.

Такі основоположні ознаки державної служби за новим законом України, який вводиться в дію з 1 травня 2016 року і покликаний відігравати важливу прогресивну роль на євроінтеграційному шляху нашої країни.

Література

1. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43.